

OBYVATELSTVO ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2022

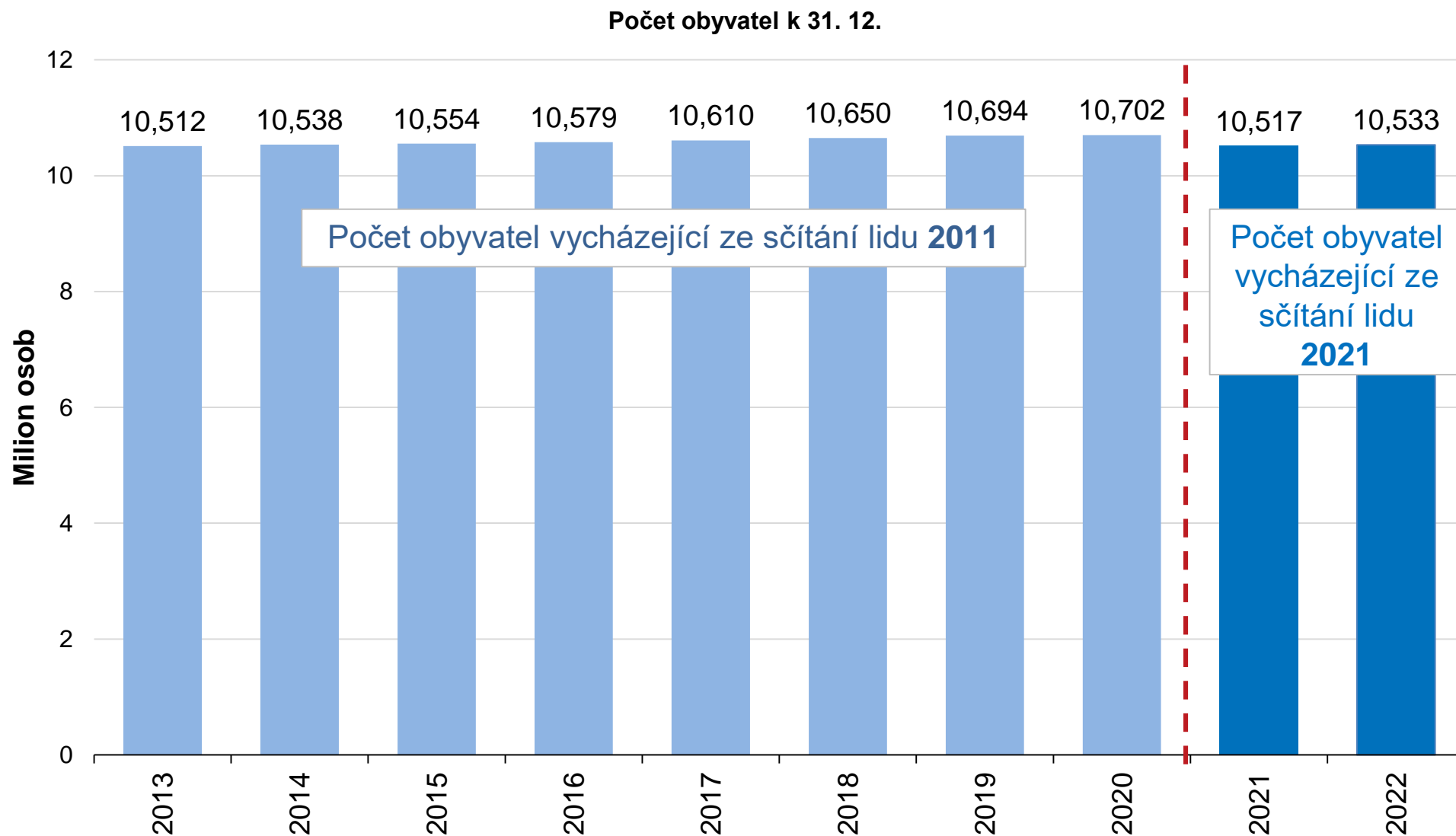
Michaela Němečková

Tisková konference ČSÚ, 21. března 2023, Praha

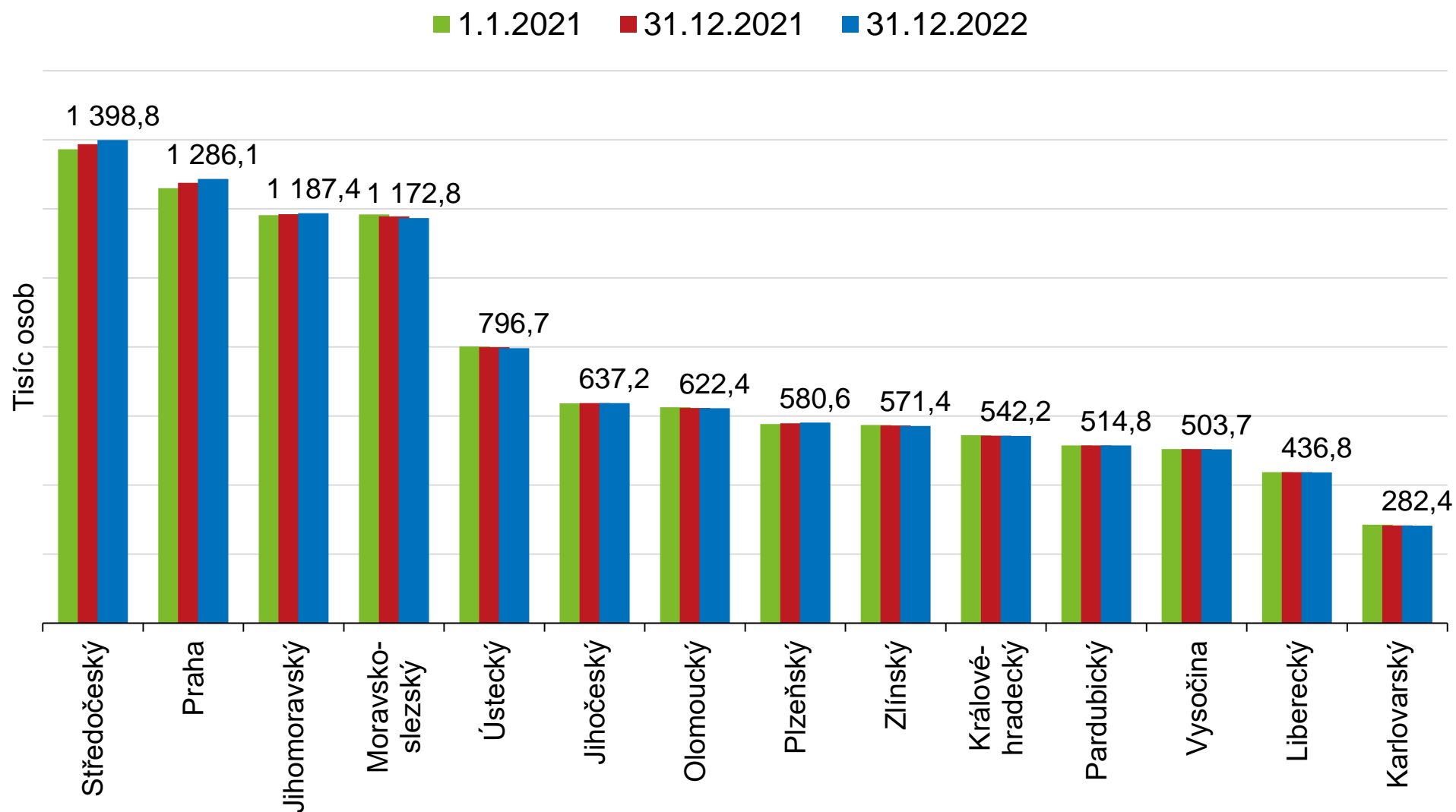
Obyvatelstvo Česka v roce 2022

- Počet obyvatel se odvíjí od výsledků sčítání lidu z roku 2021, které jsou dále bilancovány na základě počtu narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých osob.
- Předběžné údaje nezahrnují osoby s udělenou dočasnou ochranou v návaznosti na ruskou agresi na Ukrajině.
- Počet osob z Ukrajiny s platnou dočasnou ochranou k 31. 12. 2022: 432 428
- Odhad počtu osob s platnou dočasnou ochranou k 31. 12. 2022, kteří na území ČR zároveň pobývají: 306,1 tis., tj. zhruba 70 % s platnou dočasnou ochranou.

Na konci roku 2022 mělo Česko 10,533 milionu obyvatel (s registrovaným pobytem)

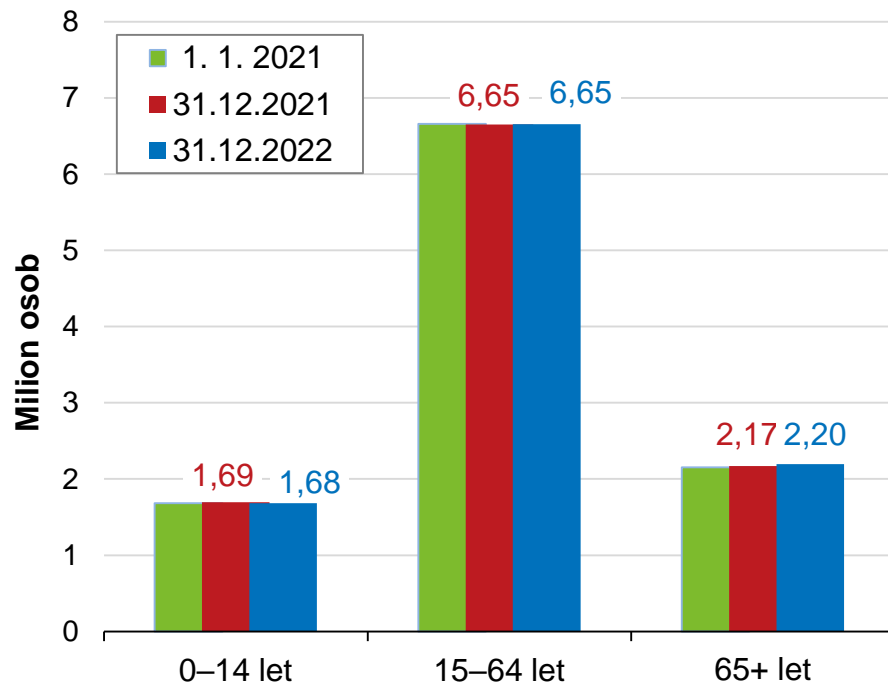

Počet obyvatel v průběhu roku 2022 vzrostl pouze v 6 krajích, ostatní zaznamenaly úbytek populace

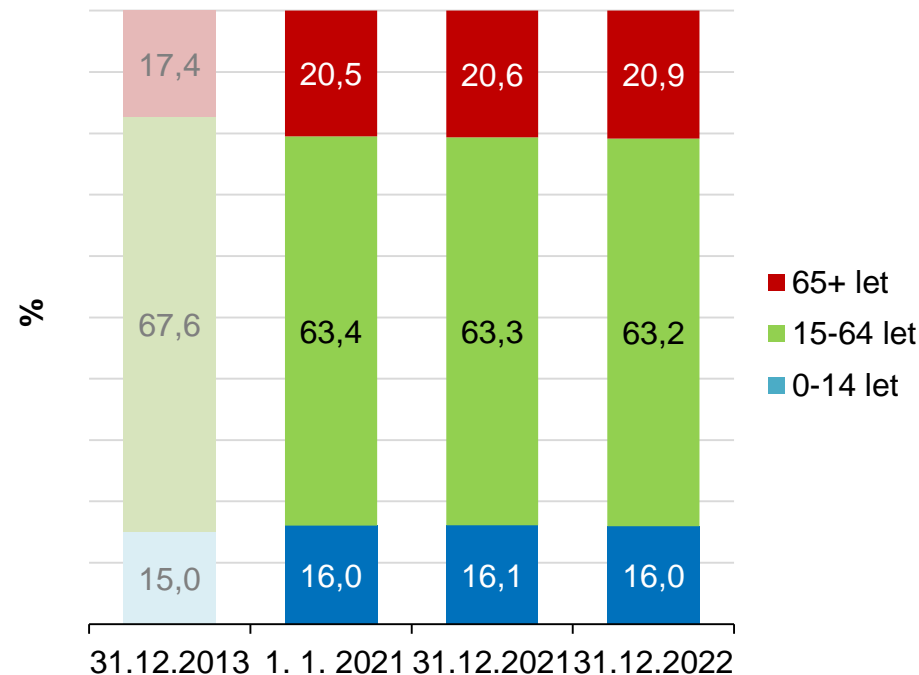

Počet i podíl seniorů v populaci dále rosti

Počet obyvatel v základních věkových skupinách

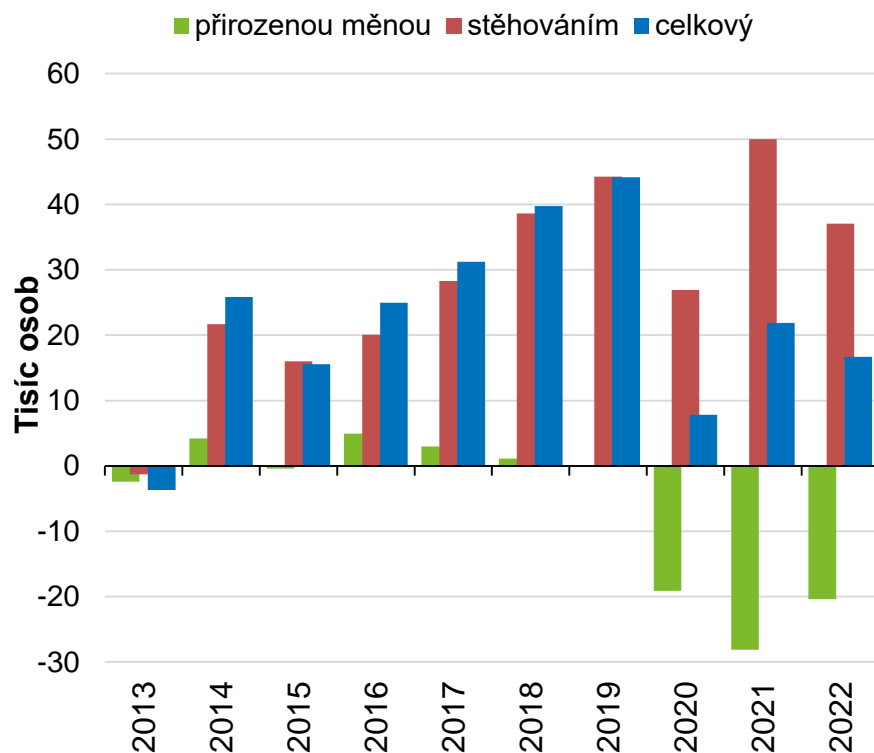
Struktura obyvatel podle základních věkových skupin

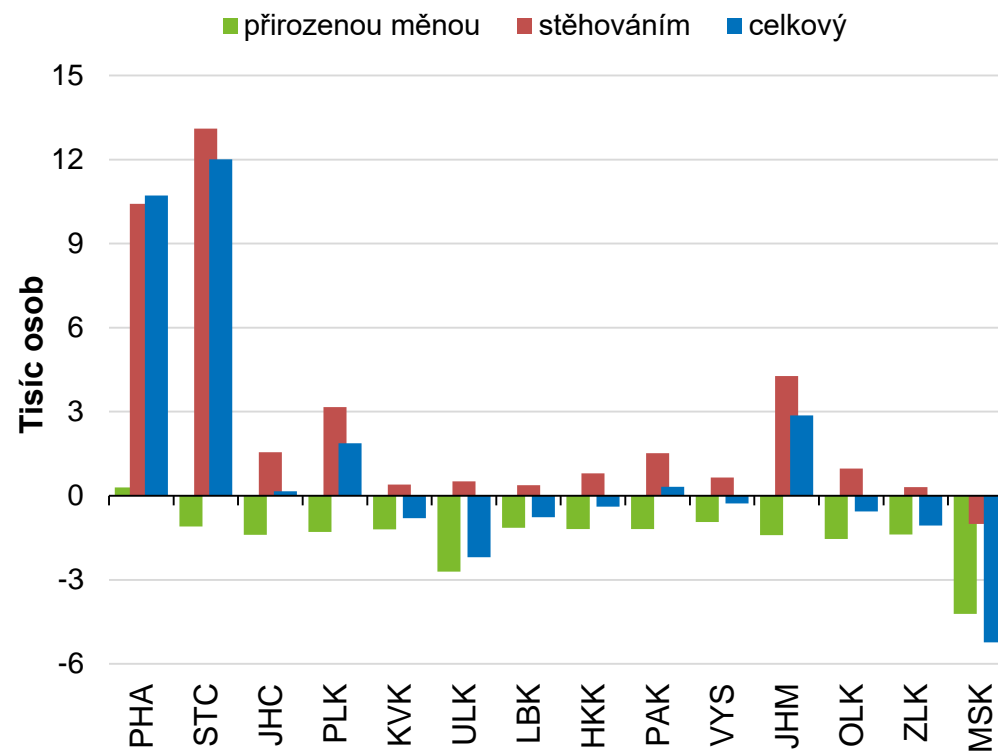
- Populace Česka dál stárá, obyvatel ve věku 65+ bylo na konci roku 2022 o 28 tisíc více než na jeho začátku a jejich podíl v populaci se zvýšil na 20,9 %
- Počet osob v produktivním věku (15–64 let) meziročně stagnoval
- Průměrný věk se zvýšil z 42,8 na 42,9 let

Čtvrtým rokem v řadě populace rostla pouze zahraniční migrací, přirozenou měnou naopak ubývala

Přírůstky/úbytky obyvatel v letech 2013–2022

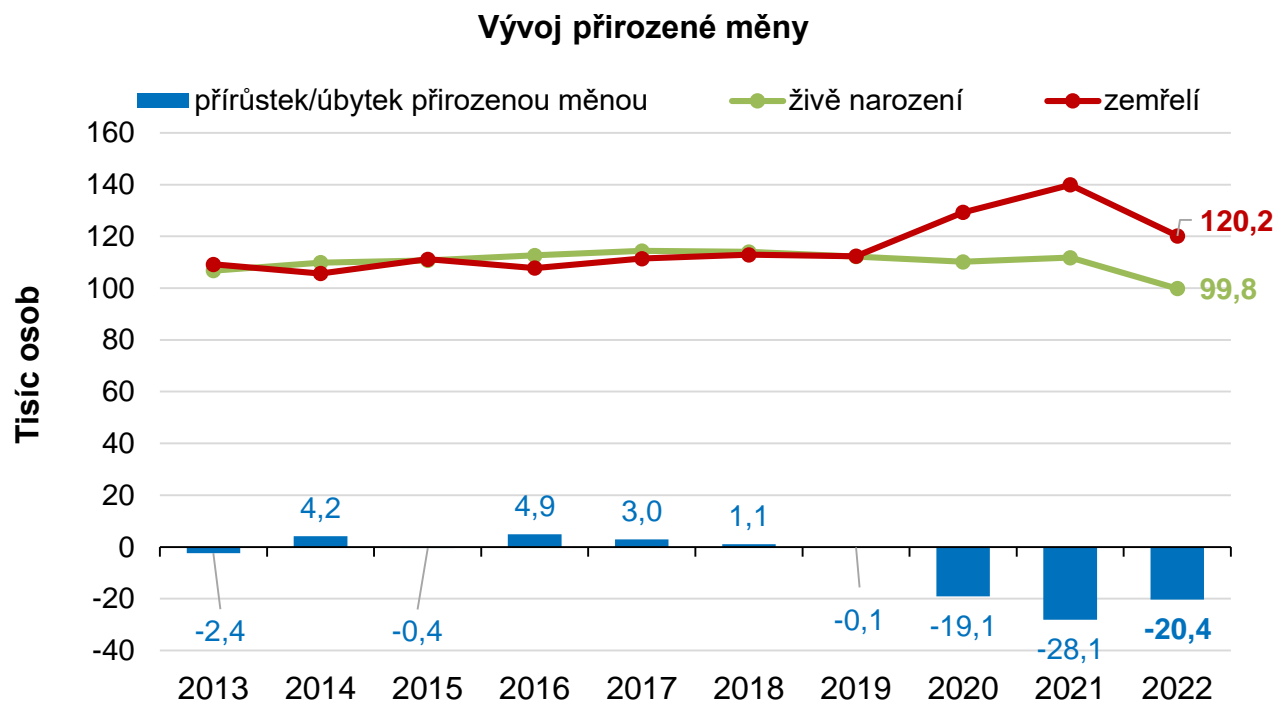

Přírůstky/úbytky obyvatel v roce 2022 v krajích

- Přírůstek obyvatel přirozenou měnou zaznamenala v r. 2022 pouze Praha
- Saldo zahraničního stěhování bylo kladné ve všech krajích, celkový přírůstek stěhováním ale v důsledku vnitřní migrace záporný v Moravskoslezském kraji

Rozdíl mezi počtem zemřelých obyvatel a živě narozených dětí poslední tři roky výraznější

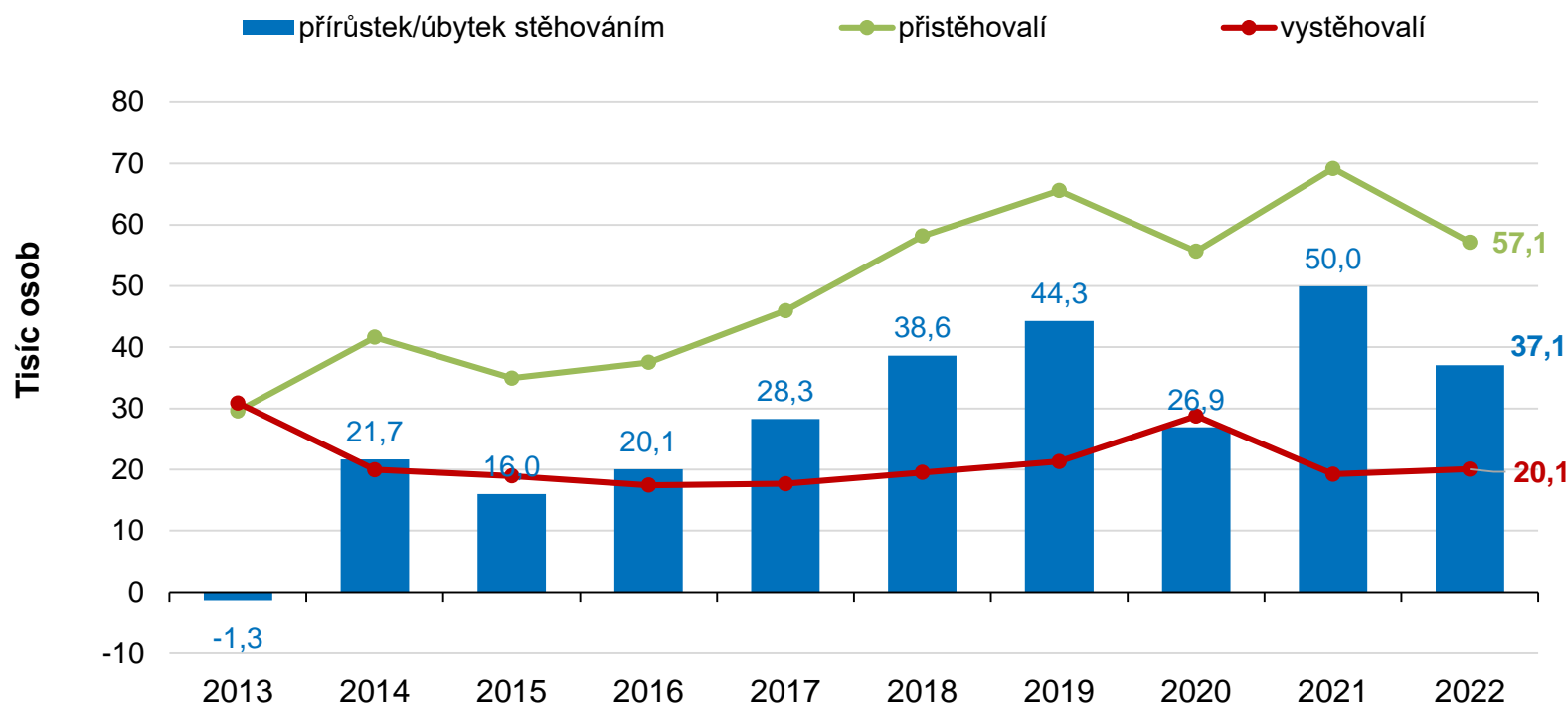

- V letech 2020–2021 vysoké úbytky přirozenou měnou způsobeny vysokou úmrtností
- V roce 2022 přirozený úbytek důsledkem poklesu počtu narozených a změn ve věkovém složení projevujících se vyšším počtem zemřelých

- Takto vysoké úbytky přirozenou měnou (okolo 20 tis. osob ročně) byly naposledy zaznamenány ve 2. polovině 90. let v souvislosti s dramatickým poklesem porodnosti.

Objem běžné zahraniční migrace meziročně poklesl

Vývoj zahraniční migrace

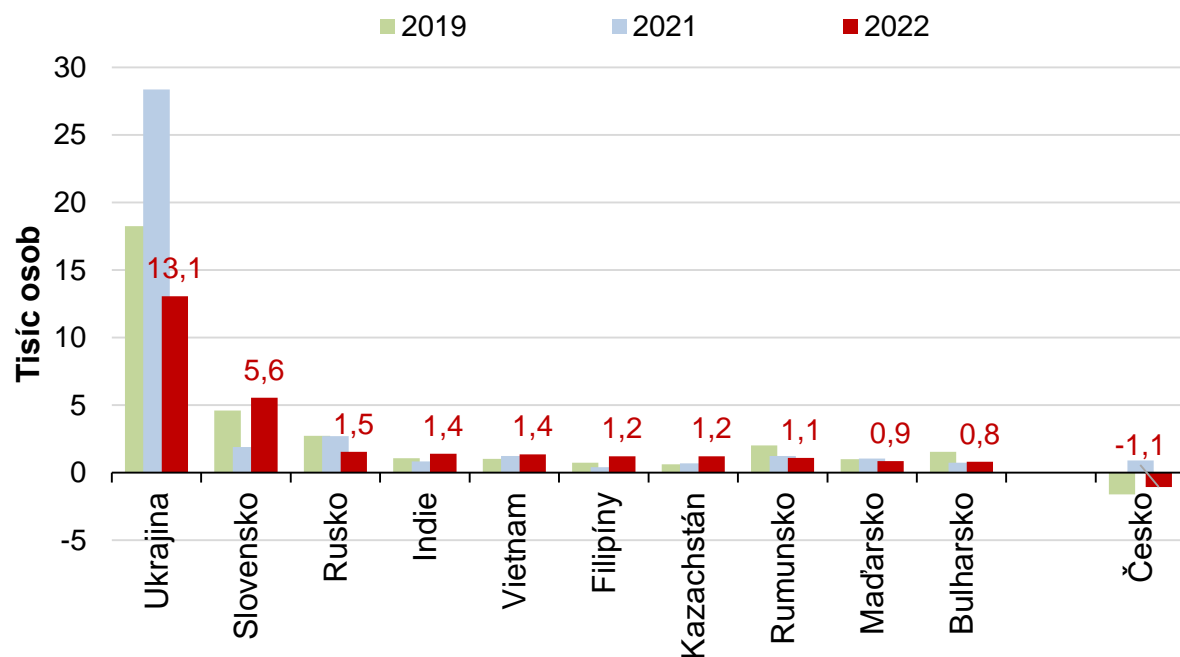

- Přistěhovalých na standardní dlouhodobá víza/povolení k pobytu v roce 2022 meziročně o 12,1 tisíce méně; vystěhovalých meziročně o 0,8 tisíce více
- Počty přistěhovalých i velikost salda migrace v roce 2022 pouze mírně nižší než v posledních dvou předcovidových letech

Nejčetnější skupiny migrantů tvoří občané Ukrajiny a Slovenska

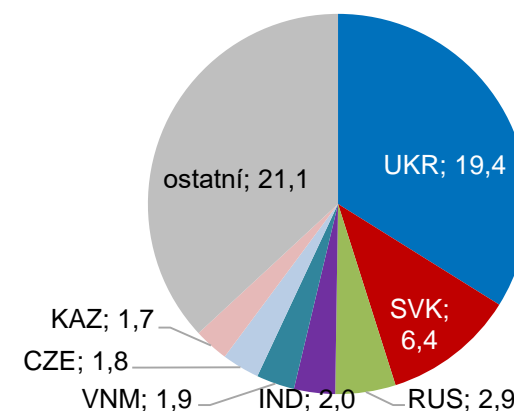
Salda zahraniční migrace podle státního občanství*
stěhujících se v letech 2019–2022

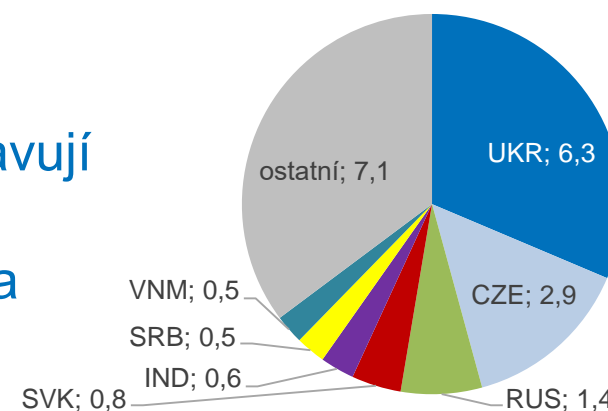
* Výběr: nejpočetnější v saldu roku 2022.

- Polovinu přistěhovalých i vystěhovalých představují osoby pouze tří občanství: u příchozích občané Ukrajiny, Slovenska, Ruska u odchozích občané Ukrajiny, Česka a Ruska

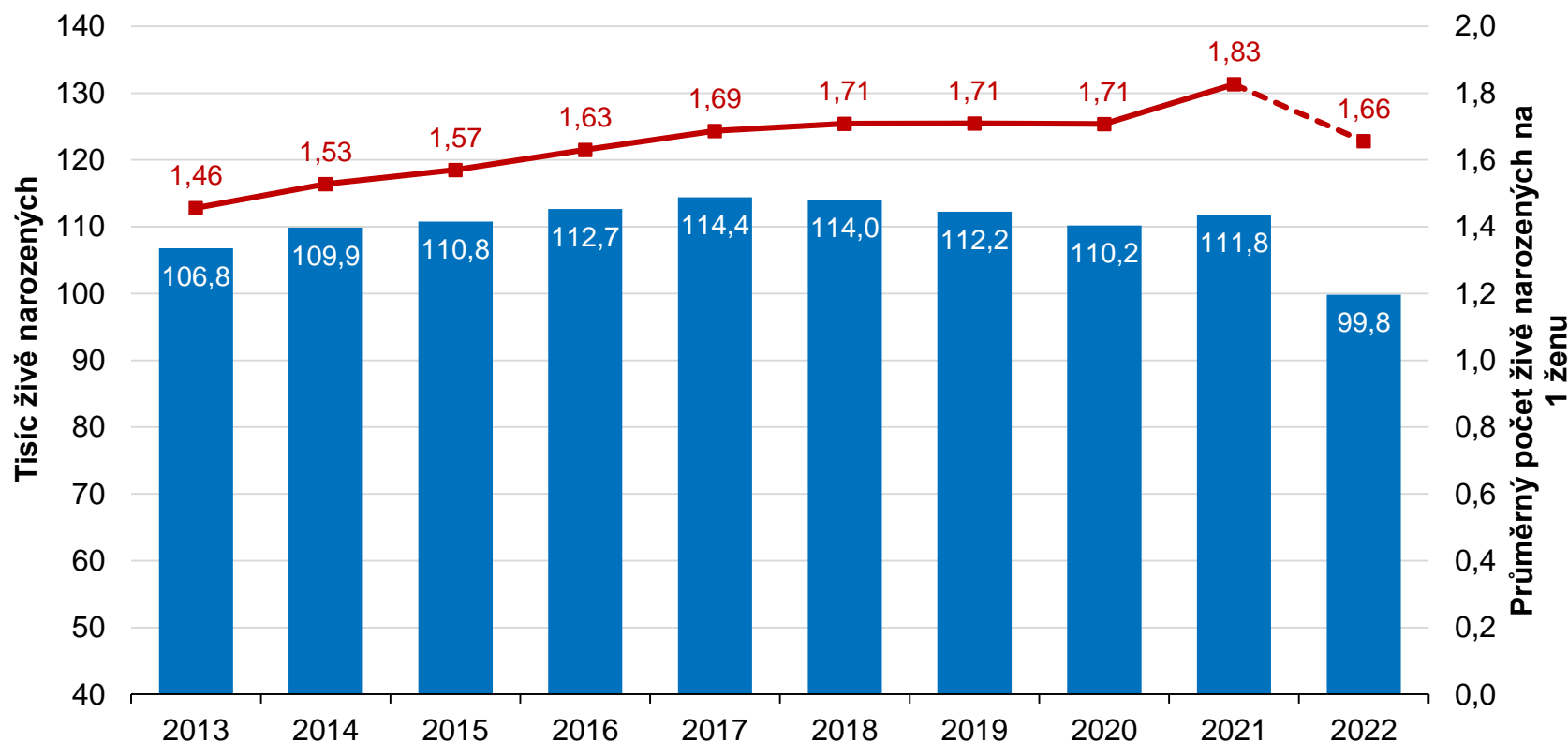
Přistěhovalí (v tis.) podle státního občanství

Vystěhovalí (v tis.) podle státního občanství

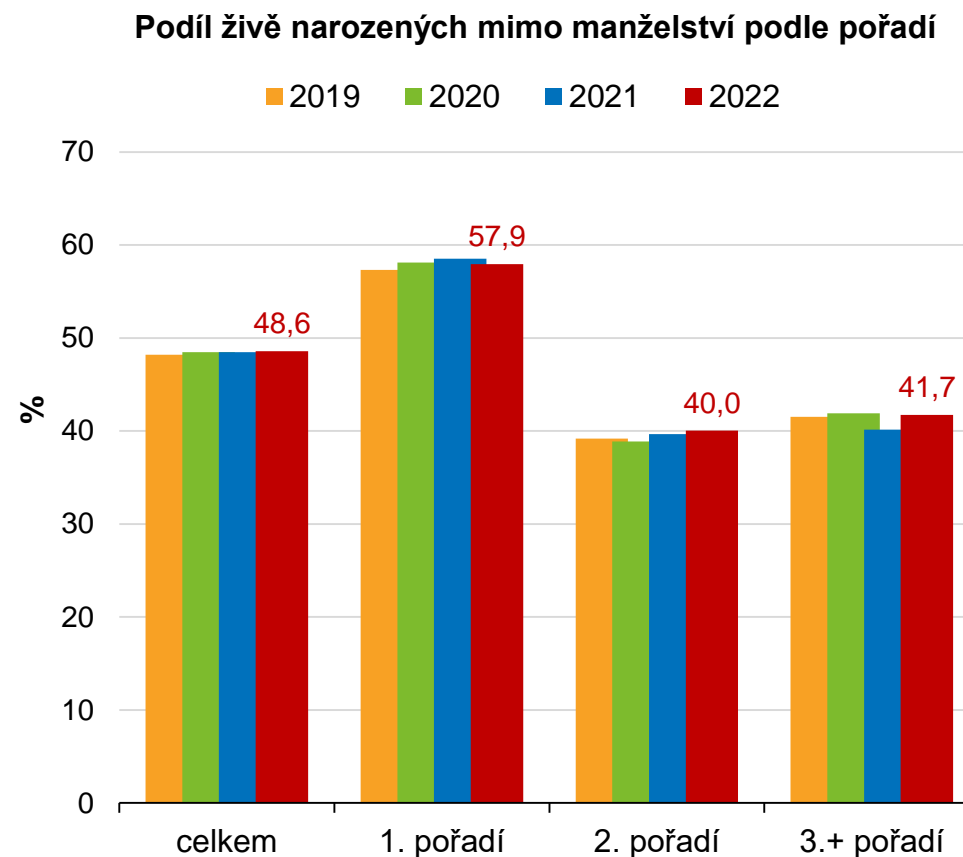
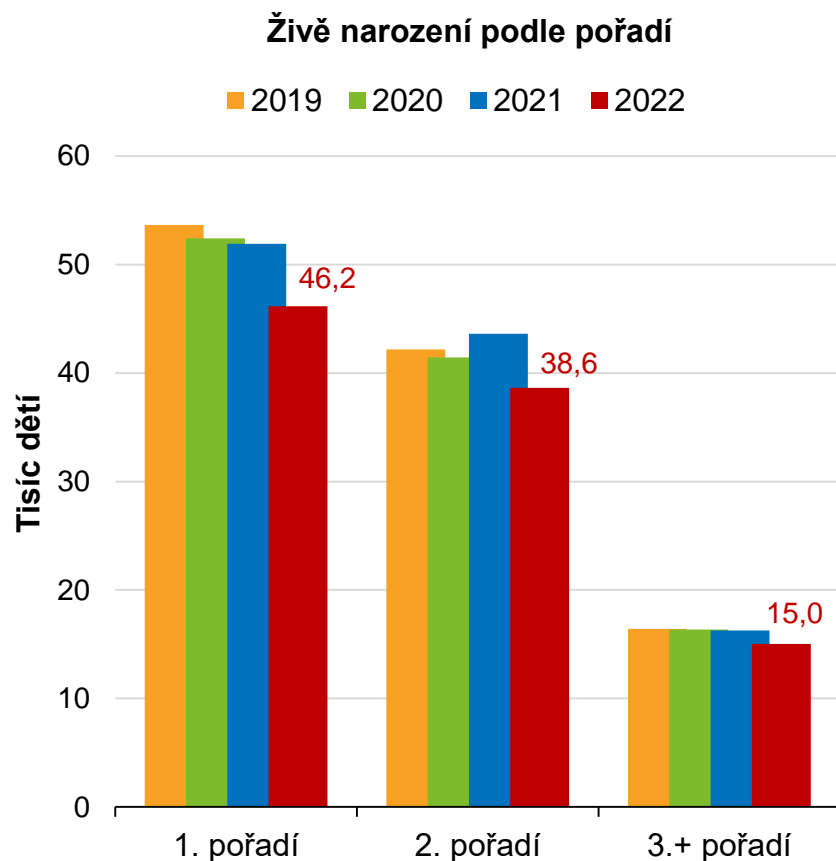

Živě narozených dětí nejméně od roku 2005

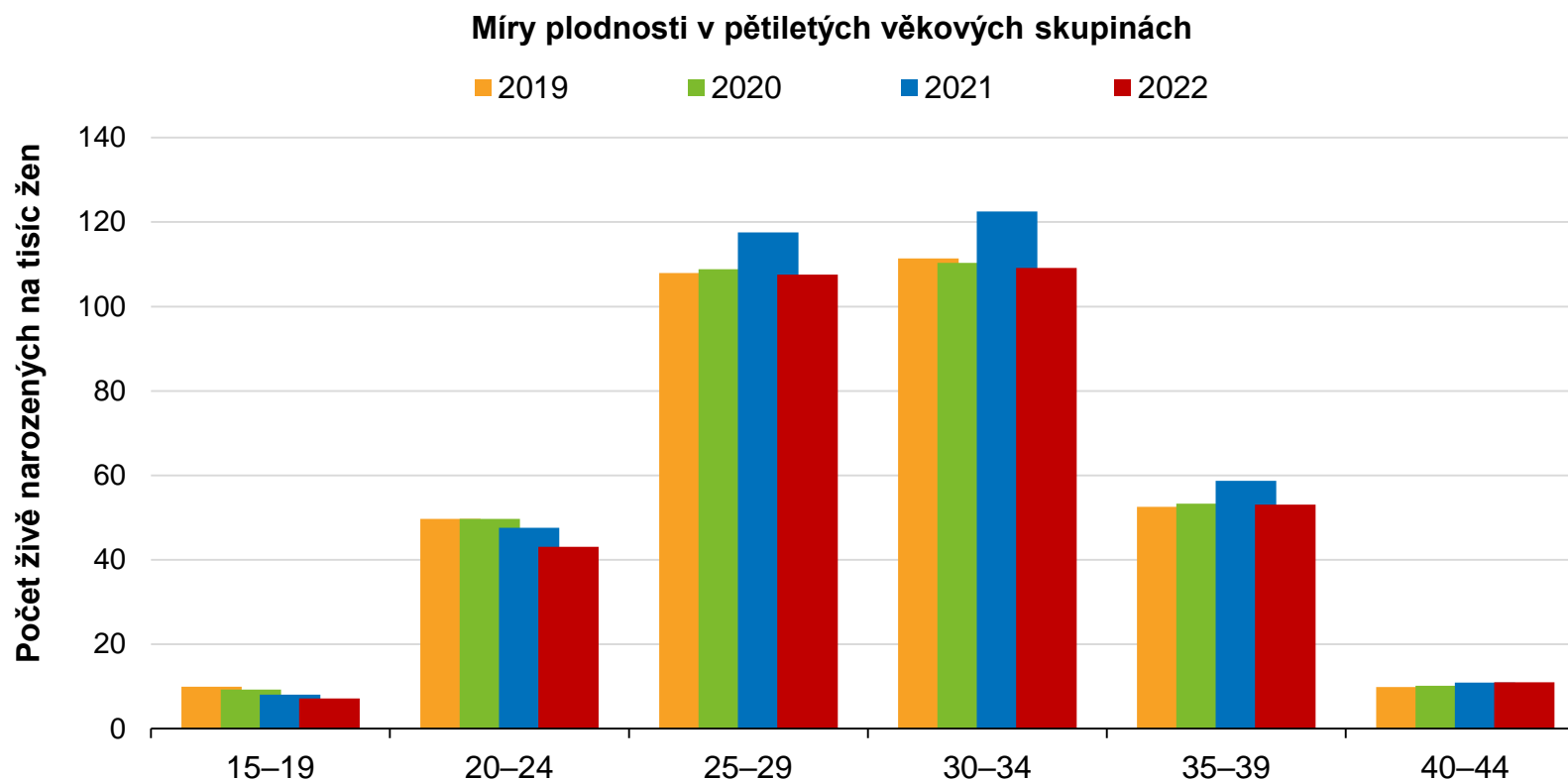
- Na výrazném meziročním poklesu narozených o 11 % se podílela nižší plodnost žen spolu se změnami věkového složení žen-potenciálních rodiček
- Úhrnná plodnost žen (průměrný počet dětí na jednu ženu) nejnižší za posledních 6 let, ale vyšší než v letech 1994–2016 (úhrnná plodnost v roce 2004 výrazně nižší: 1,23)

Méně narozených ve všech pořadích, podíl dětí narozených mimo manželství se již výrazně nemění

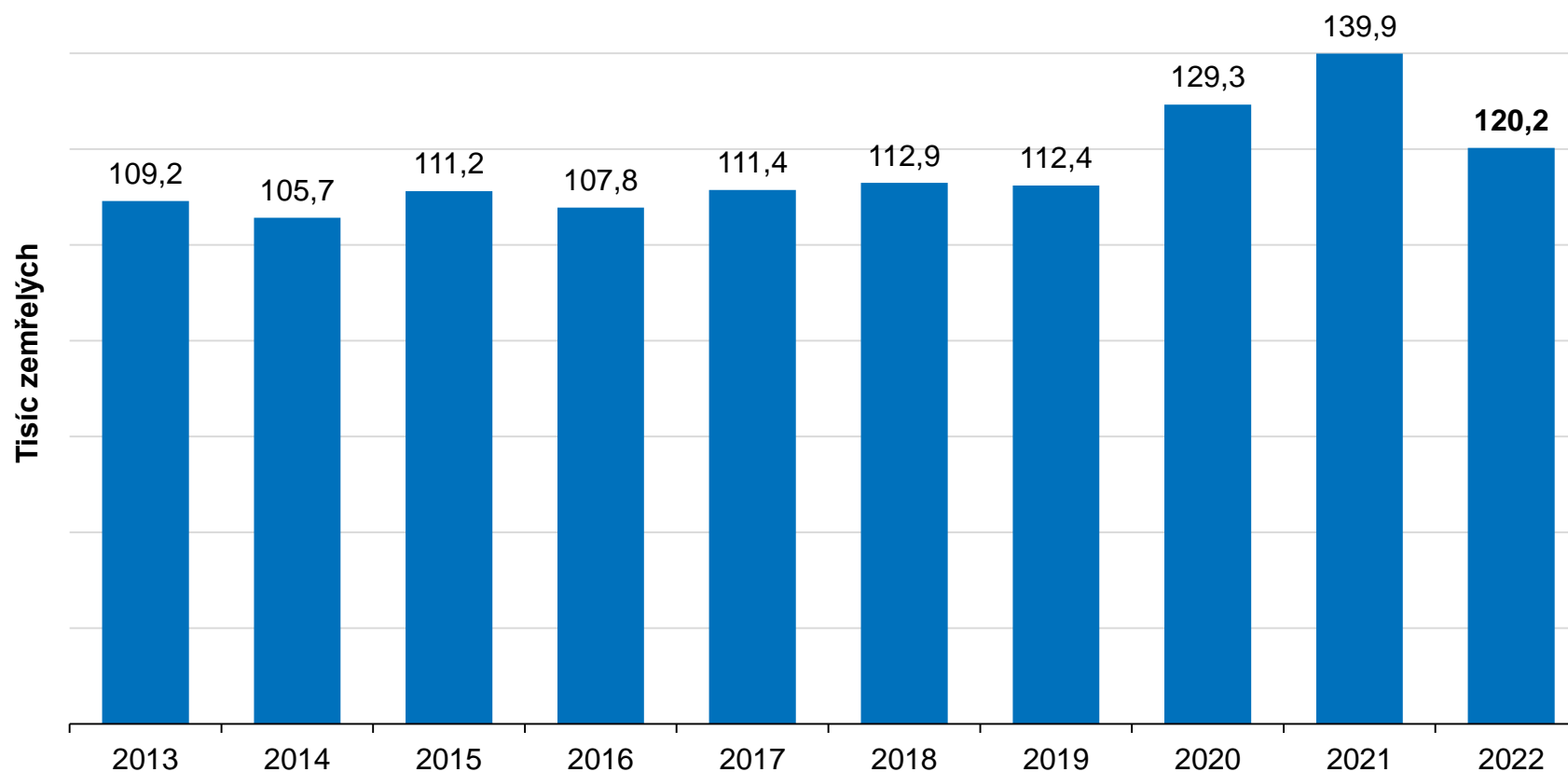
- Úbytek narozených dětí ve všech pořadích poměrně podobný (-11 % prvorozených i druhorozených, - 8 % dětí ve 3. a vyšším pořadí)

Plodnost poklesla ve všech skupinách do 40 let věku

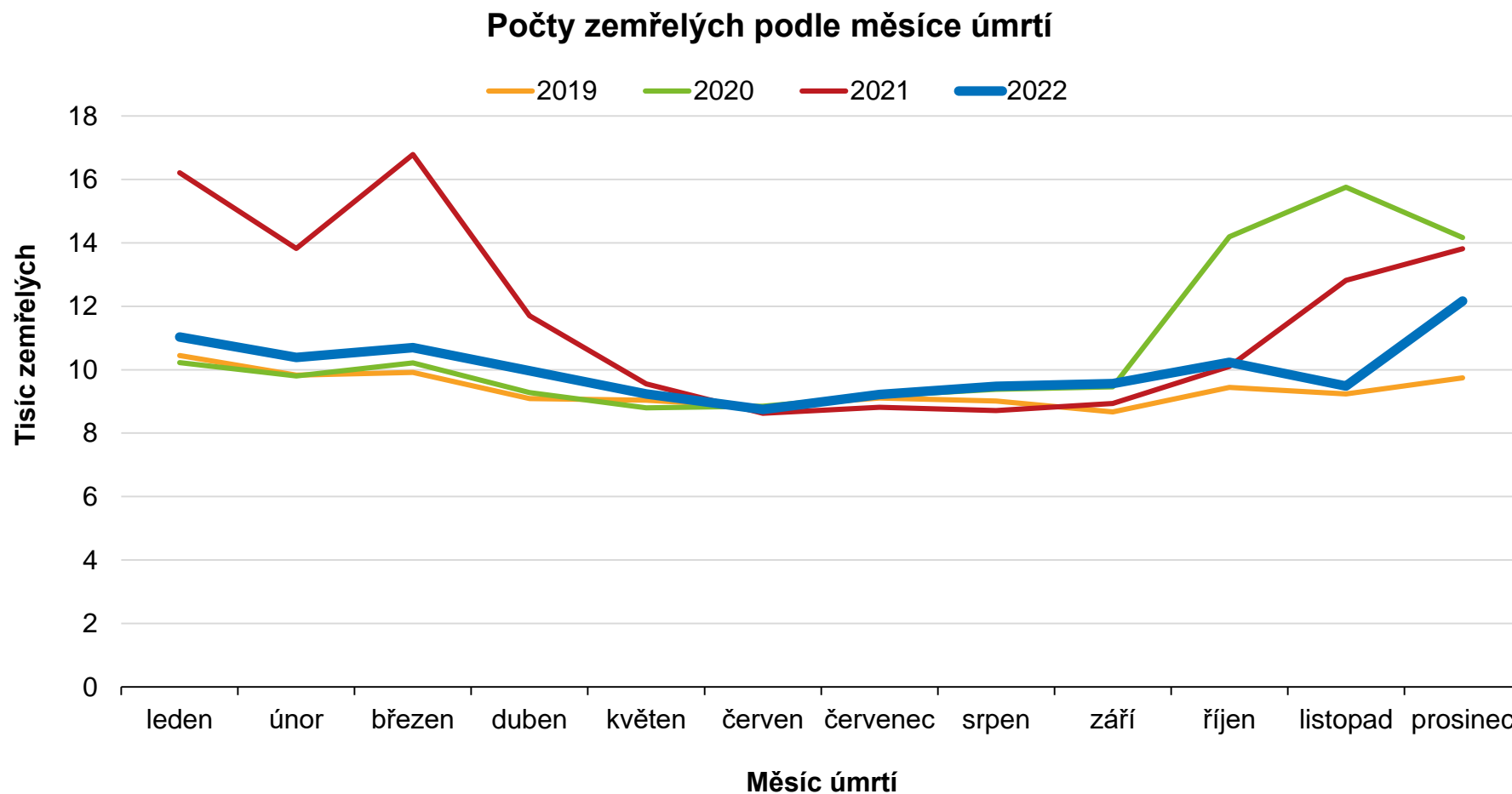
- Meziroční pokles plodnosti ve skupinách do 40 let věku o 8–11 %
- Oproti roku 2019 byla v roce 2022 nejvýrazněji nižší plodnost žen do 25 let
- Průměrný věk matek dále mírně vzrostl z 30,4 na 30,5 let
- Nejvyšší plodnost mají 29–31leté ženy (nemění se od roku 2011)

Počet zemřelých po dvou letech klesl

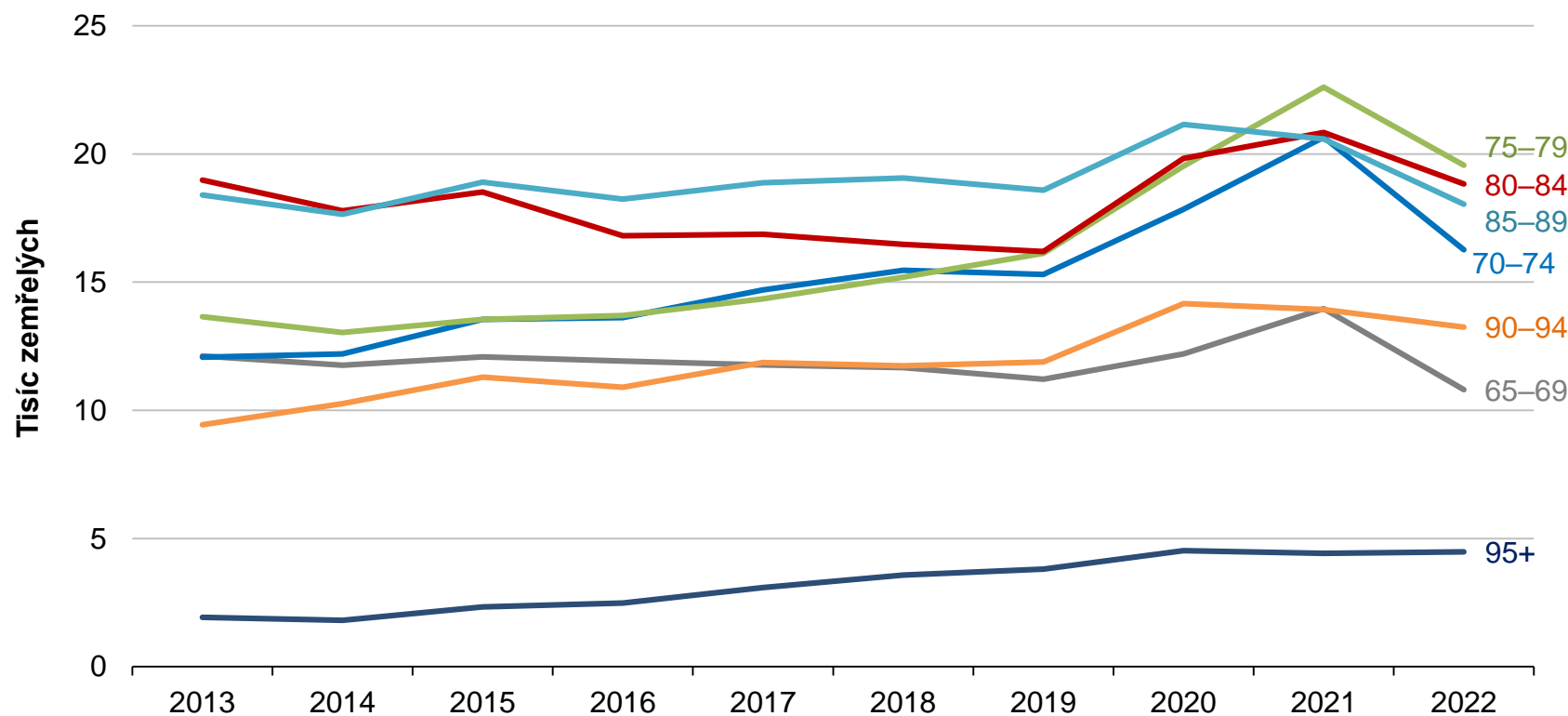
- Meziroční pokles zemřelých o 19,7 tisíce, resp. o 14 %
- Za vyšším počtem zemřelých oproti předcovidovému období stojí i změny ve věkovém složení (stárnutí populace a silné generace ve věku vysoké úmrtnosti)

Covid-19 již nemění běžný sezónní profil úmrtnosti

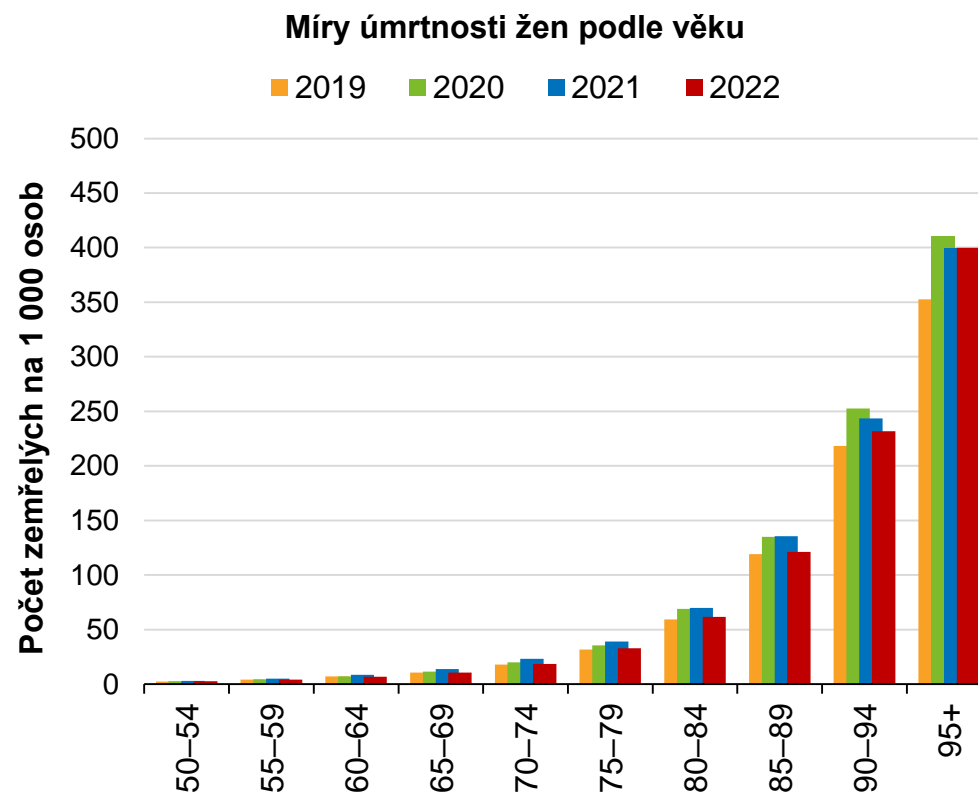
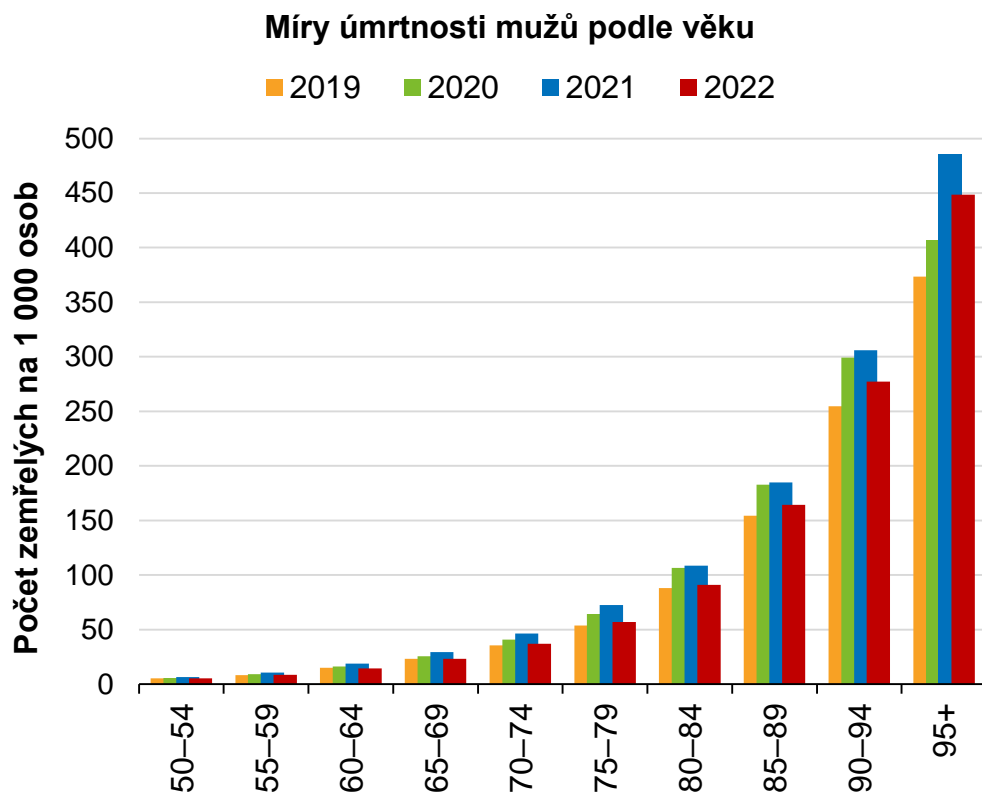
- V průběhu roku vyšší vzestup počtu zemřelých pouze v prosinci (zřejmě v souvislosti s epidemií chřipky či jiných respiračních onemocnění)

Zemřelých ve věku 60–74 let meziročně ubylo o více než pětinu

- V rámci pětiletých věkových skupin od roku 2021 u mužů a v úhrnu nejvíce zemřelých 75–79letých (ve věku vysoké úmrtnosti početně silné generace narozených ve 40. letech 20. století).
- Mezi zemřelými ženami (nadále) nejvíce 85–89letých (ženy z početných generací narozených před hospodářskou krizí ve 30. letech 20. století).

Úmrtnost se meziročně snížila u mužů i u žen, nikoli však až na úroveň z roku 2019

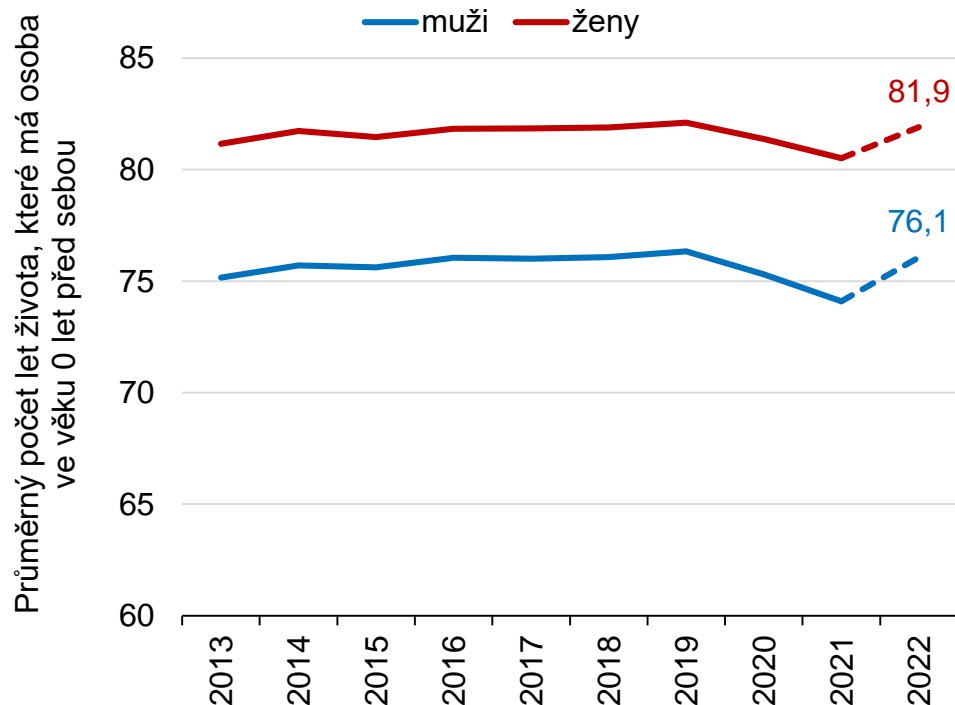

- Úmrtnost obyvatel středního i seniorského věku se meziročně snížila ve všech věkových skupinách, pouze u nejstarších žen (95 a více let) stagnovala
- Oproti roku 2019 zůstala u osob ve věku 70+ mírně vyšší, v jednotlivých věkových skupinách 70–74 až 90–94 let o 2 až 9 %

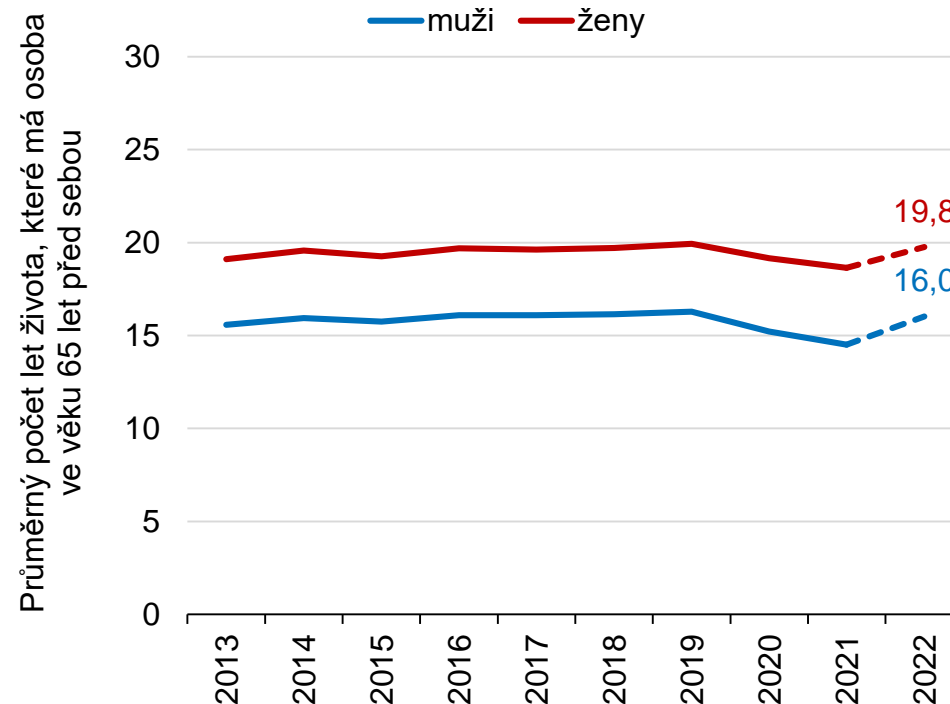

Naděje dožití výrazně vzrostla

Naděje dožití při narození podle pohlaví

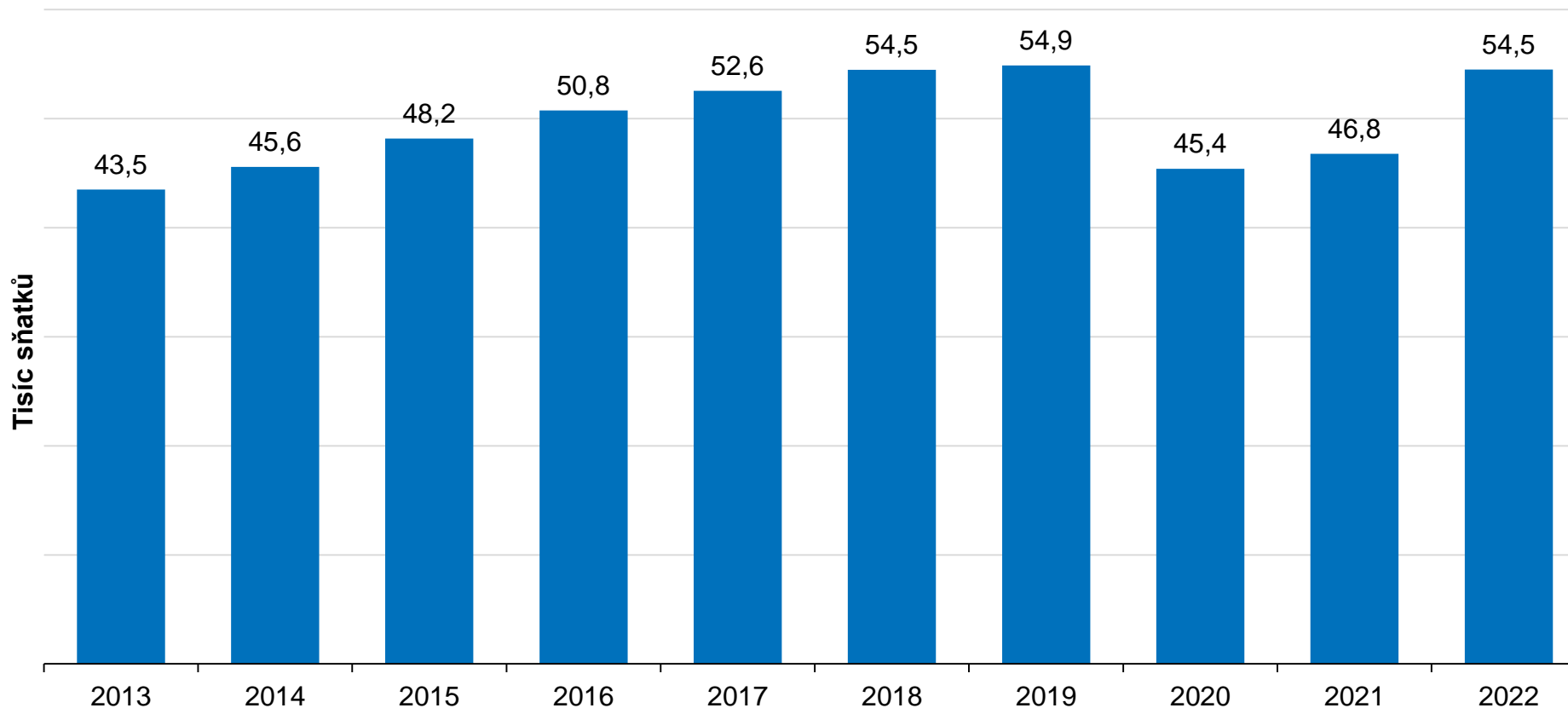

Naděje dožití podle pohlaví ve věku 65 let

- Meziroční růst naděje dožití při narození u mužů o 2 roky, u žen o 1,4 roku
- Celková úroveň úmrtnosti v roce 2022 byla obdobná jako v roce 2018, avšak mírně horší než v posledním předcovidovém roce
- Rozdíl mezi střední délkou života žen a mužů se vrátil na úroveň 5,8 let

Počet sňatků se zvýšil na úroveň roku 2018

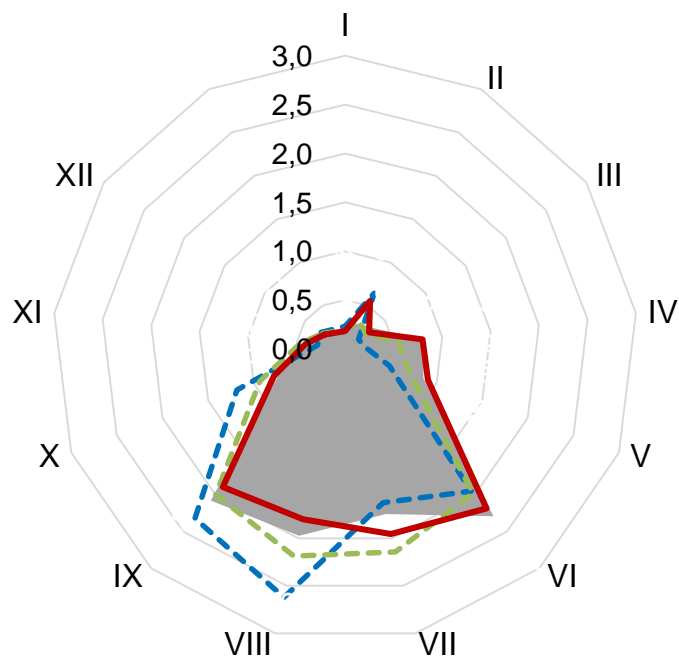

- Počet sňatků meziročně vzrostl o 7,7 tisíce, tj. o 17 %, a byl pouze o 0,4 tisíce nižší než v roce 2019, ve kterém vrcholil šestiletý růst sňatečnosti
- Meziročně narostly jak první, tak opakované sňatky

Snoubence opět lákala atraktivní data sňatku – 15. nejvyšší počet sňatků v úterý 22. 02. 2022

Měsíční index (poměr počtu sňatků po přepočtu na stejný počet dnů k průměrnému měsíci)

— průměr 2017–2019   - - - 2020   - - - 2021   — 2022

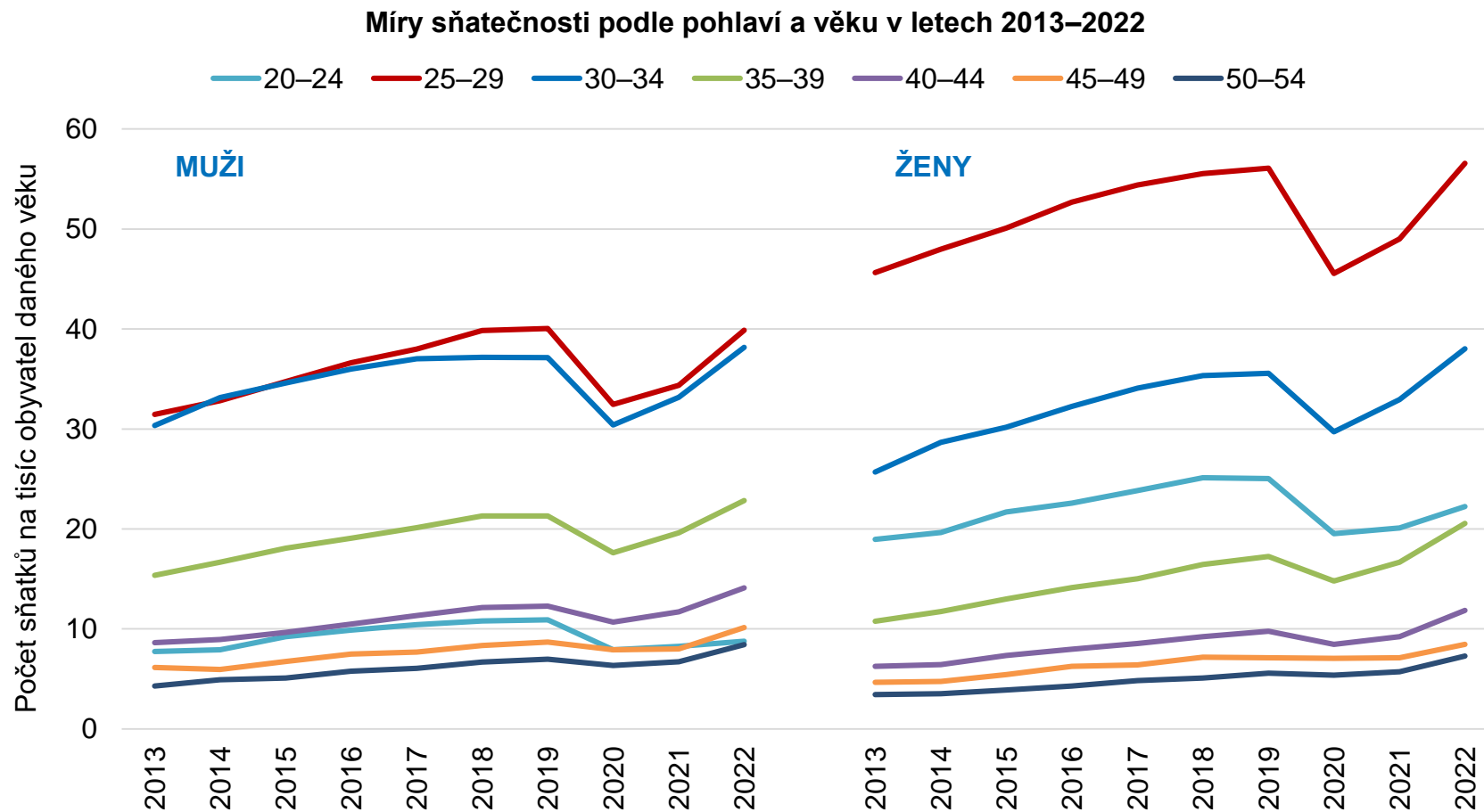

- Nejpočetnější na sňatky byl červen s 9 787 sňatky
- Výrazně nadprůměrný byl vloni (stejně jako v roce 2020) počet sňatků v únoru

Pořadí	Datum	Počet sňatků	Den v týdnu	Průměrný počet sňatků ve dni týdne	Násobek vůči průměru
1.	18.06.2022	1 769	sobota		2,7
2.	20.08.2022	1 752	sobota		2,7
3.	11.06.2022	1 725	sobota	655	2,6
4.	25.06.2022	1 715	sobota		2,6
5.	03.09.2022	1 662	sobota		2,5
<i>Atraktivní data</i>					
15.	22.02.2022	1 105	úterý	44	25,1
18.	09.09.2022	875	pátek	244	3,6
24.	22.07.2022	766	pátek	244	3,1
65.	07.07.2022	184	čtvrtek	46	4,0
92.	08.08.2022	96	pondělí	18	5,4

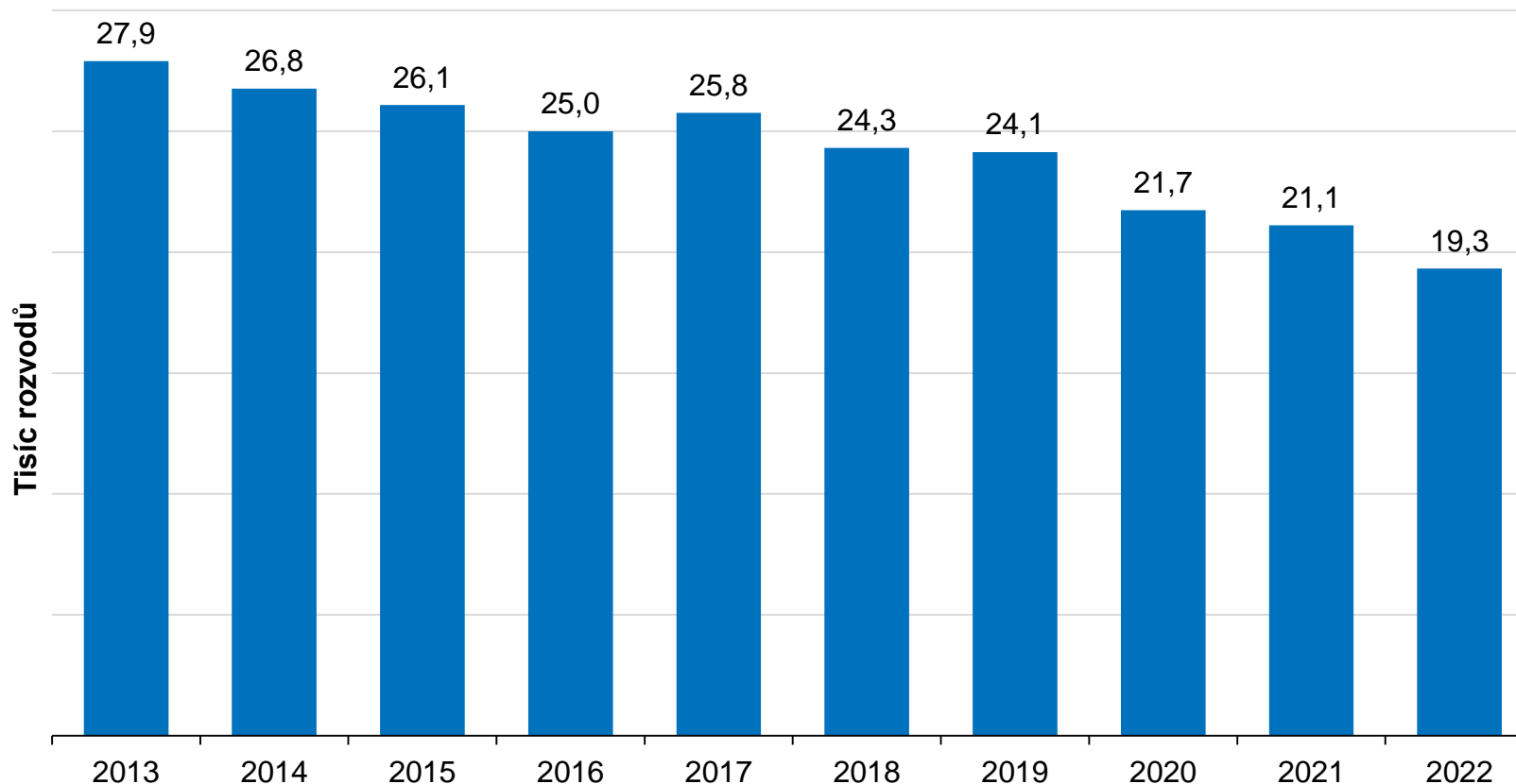
- Zhruba dvě třetiny svateb se koná v sobotu, další téměř jedna pětina v pátek
- Sňatky v jiných dnech týdne podporují atraktivní data

Sňatečnost zůstala nižší jen u mladších osob do 25 let věku

- Nejvyšší sňatečnost ve věkových skupinách 30–34 a 25–29 let, u mužů dále u 35–39letých, zatímco u žen u 20–24letých

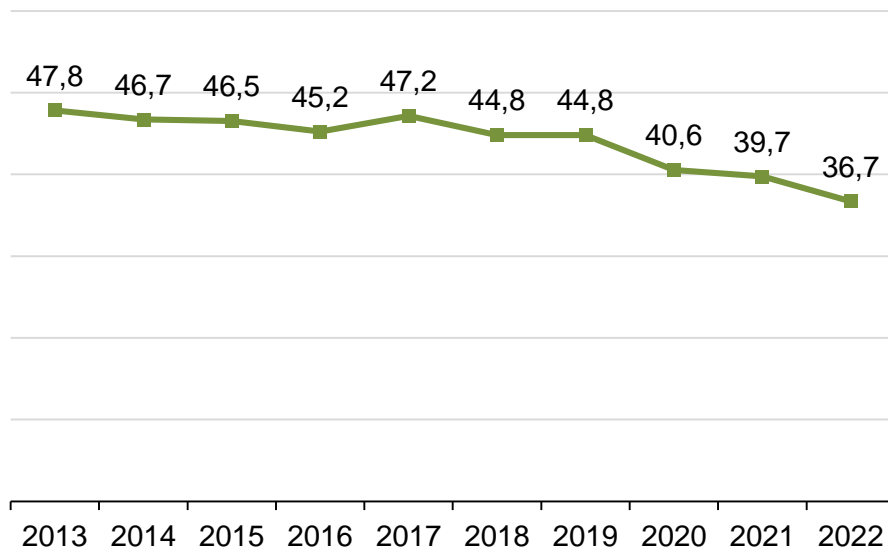
Pokračoval pokles počtu rozvodů

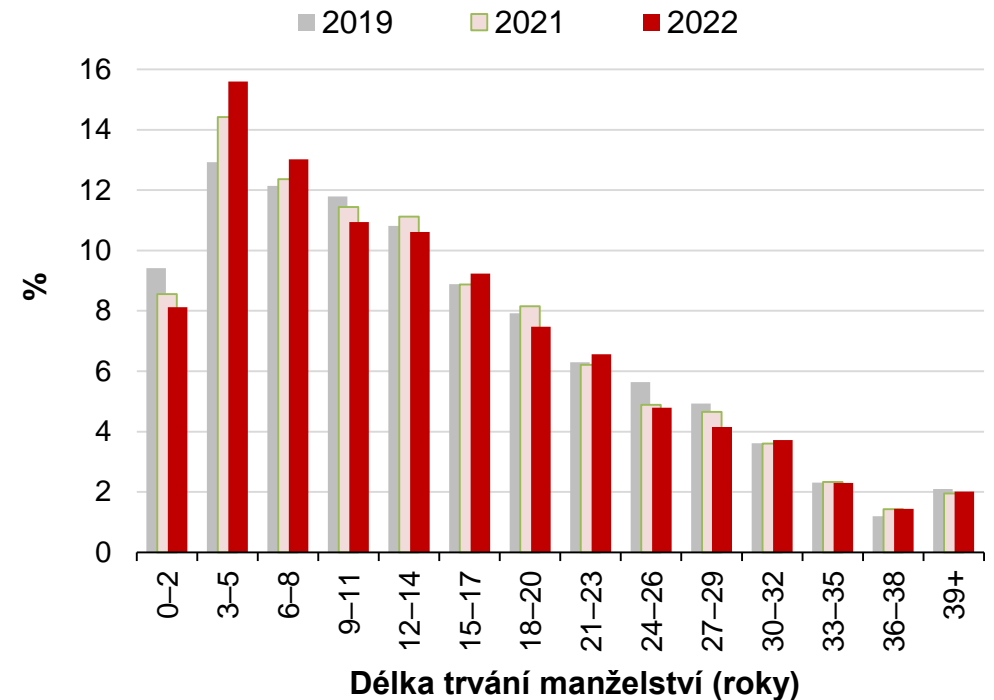
- Počet rozvodů v celkovém trendu klesá již od roku 2005
- V roce 2022 se meziročně snížil o 8 % (více než v roce 2021, ale méně než v roce 2020)
- Jedna pětina osob u rozvodu se rozvádí opakovaně

Rozvodovost pokračovala v poklesu zrychleném v letech silné epidemie covidu-19

Podíl manželství ukončených rozvodem v %

Struktura rozvodů podle délky trvání manželství

- Úroveň rozvodovosti v roce 2022 odpovídá úrovni z konce 80. a první poloviny 90. let 20. století
- Úroveň rozvodovosti od maxima v roce 2010 (50 %) s drobnými meziročními výkyvy klesá, pokles zrychlen v roce 2020

Shrnutí

- Počet obyvatel ČR v průběhu roku 2022 vzrostl o 16,7 tisíce. O přírůstek se zasloužilo pouze kladné saldo zahraničního stěhování ve výši 37,1 tisíce osob.
- Úbytek přirozenou měnou byl již třetím rokem vysoký (−20,4 tis.), na rozdíl od let 2020–2021 za ním stál výrazně i pokles narozených dětí.
- Živě se v roce 2022 narodilo 99,8 tisíce dětí, o 12,0 tisíc méně než v roce 2021. Průměrný počet dětí narozených jedné ženě meziročně klesl, podle předběžných údajů na 1,66, tj. na úroveň cca před 6 lety.
- Zemřelých bylo 120,2 tisíce, meziročně o téměř 20 tisíc méně. Na jejich vyšším počtu proti předchozím dvěma dekadám (vyjma let 2020, 2021) se výrazně podílí postupující stárnutí a silné poválečné populační ročníky.
- V roce 2022 došlo po dvou letech k oživení sňatečnosti – 54,5 tisíce sňatků, meziročně o 7,7 tisíce více, je počet srovnatelný s rokem 2018. K růstu sňatečnosti došlo u všech věkových skupinách vyjma nejmladších do 25 let.
- Úroveň rozvodovosti dále poklesla ze 40 % na 37 %, na rozdíl od sňatečnosti se na předcovidovou úroveň nevrátila.